

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évfolyamra 3 ft. o. 6.

Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A nyilttérű cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési díj

K. KÖZLÖNY

július—decemberi folyamára.

Egészévre 12 forint.

Félévre 6 „

Évnegyedre 3 „

Az előfizetési pénz kiadó Stein János középutcai könyvkereskedésébe küldendő, hol a megrendelt példány pontos megküldéséről intézkedve van.

Jelentés.

„Erdély helyzetéről“ írott cikksorozatunkat rajtunk kívül eső ok miatt nem folytathatjuk lapunkban.

Nécs, július 16.

A nyár heve tökéletesen uralkodik már a társadalmi és politikai élet fölött; mindenütt halotti csend. Angliában feloszlatták az alsóházat új választások végett, melyek meg is történtek már. Franciaországban szinte hazabocsátotta a pápster Napoleon, mindenhez „igent“ mondó birkait vagy is pagódait, t. i. azon testületet, melyet képviselőháznak mondanak, mely a kormányt bizonyára képviseli, de a népet sohasem, kivéve a számban kicsiny, de szellemben erős oppositót. Poroszországban pedig már harmadszor kergették haza eredménytelenül a makacs, de derék képviselőházat. Azon dorgáló lecke, melyet Bismarck urasága búcsúbeszédében a nép képviselőinek a király nevében adott, eléggé bizonyítja, miszerint valódi hivatalaiknak tökéletesen megfeleltek. A német bundestag pedig szokása szerint fejére huzta a deutsche Michel hálósapkáját és aluszsa végtelen álmát. Így tehát, mint látjuk, külföldön általános szünet van a politikai életben. Nálunk is egyszerre nagy csendesség lett, miután a kormányválság fölötti zaj lecsillapult; de a zajtalanság nem mindig jó és kellemes, nem jó, mert kidolgoznak valamit sőtétben intra muros a nélkül, hogy a nyilvánossággal csak valamit tudatnának, mely tehát nem is fejezheti ki óhajait és véleményeit az illető ügy fölött; nem kellemes, mert folytonos izgatásban és félelemben vannak az emberek a sugdolódzás közt létrehozandó tervek miatt.

Miután három hét elmúlt a kormányváltozás óta, mely hosszú idő alatt a közönség semmi biztos hírt nem kapott az új rendszerről, fáradozott a közönség s közege, a sajtó mindenféle combinatiókban egész a kimerültségig, míg végre a „Wiener Abendpost“ egy semmit nem mondó megnyugtató állott elé, hogy t. i. a mostani, tehát a régi kormány még megmaradand egész a reichsrath berekesztéséig. Ezen nyilatkozat következtében újra felvette a képviselőház tárgyalásait, melyeket egész hidegvérűséggel folyt, dacára annak, hogy a ministerektől csak hébe-hóba jelenik egy meg, Schmerling a krízis óta még egyszer sem volt jelen, hol ő ezeltől, a jó, régi időkben, soh sem hiányzott.

A korlátnokságok, u. m. a magyar és horvát, erélyesen működnek királyi propositiók kidolgozásában. Egy ügyben mégis mutatkozott már az új kormány: a sajtó-hivatal, mely eddig az államministeriumhoz tartozott, átviteltet a külügyministerium palotájába, mert gróf Mensdorff, mint ministertanácsi elnök, kezelése alá jött.

Schuller J. G. hires bankár bukása, mely 8 millióra megyen, a pénzvilágban nagy zajt ütött. Egy század óta létezik már ezen bankárház, melynek mostani tulajdonosa oly kereskedői hibben állott, hogy Rothschild után az első helyet foglalta el 1857 óta. Mióta a nagy bankár Arnstein és Eskeles megbukott, nem történt itt ilyen eset.

Magyarországot nem csekély mérvben éri ezen bukás, és valóban két ilyen katasztrófa, előbb Eszterházi, s nyomban mindjárt Schuller Magyarországra nézve több, mint elég.

A Schuller-féle ház igen sok részvényjeggyel bir a pest-losonezy vasutára; miután a losonezy társulat részvényjegyek fizetését megszüntette, sőt csődöt is jelentett: természetesen, hogy ennek következtében fenebbi háznak áldozatul kellett esnie. A részvények névleges ára 200 frt, és a börzén mult héten 35 frttal adták el.

Nem tudom hányadszor, de tegnap ismét előkerült az erdélyi vasutiügy a birodalmi tanácsban; a felsőház néhány ponthoz megtagadta beleegyezését, s így újra visszament a dolog az alsóházhoz, ez t. i. azt határozta, hogy az Alvincztől tovább építendő vonal az ország határáig külön törvény által határozassék meg; továbbá felszólította az alsóház a kormányt az Alvincztől, Fehérvár-Kolozsvárig építendő vonalt illető terveket előterjeszteni. A superloyális felsőház mind ezekben megbotránkozott, mivel a kormányt ezáltal igen korlátozottnak vélte; mi azonban az alsóházat nem gátolta, előbbi határozatainál megmaradni.

Ezen vasutitörvény most újra visszavándorol a felsőházba, és így in infinitum; ha a dolog tovább is, mint remélhető a hosszú padra huzatik, akkor csak nyerhet Erdélyország. Inter duos litigantes tertius gaudeat.

Lapszemle.

A pesti lapok a katonai törvények alatt kevéssé foglalkoztak Erdély ügyének tárgyalásával. Legtöbb részvétet mutatott e részben az „Ország“, mely csakhamar megszűnt létezni, és az „Idők Tanuja.“

Most a Schmerling-rendszer hanyatlásával a „Hon“ emelt előbb erős szót Erdély érdeke mellett, s azon jeles cikkeket annak idejében közreaduk. Legközelebről pedig a „Pesti Napló“ kezdte meg, s igéri jövőre az erdélyi kérdés discussióját.

Ugy látjuk, hogy a pesti lapok korábbi hallgatása a nehézségek viszonyokhoz volt tulajdonítható. Az „Idők Tanuja“ most nyíltan kimondja hallgatásuk okát, ezt írva:

„Az erdélyi kérdés, vagy inkább az erdélyi unio kérdése oly ne-nyulj bozzám vala még csak pár hét előtt is, hogy fölülte elméldéni szeretünk ugyan, egyes mozzanatokot is följegyezgeténk, mint például a román és szász reichsrathok zavart helyzetét és a legutóbbi időben nagyon különböző magatartását: de mint közjogi nyilt kérdést szönyegre hozni, méltó okoknál fogva, nem merészelünk.“

Méltó okoknál fogva, mert az e bocsátott Nádasdy befolyásának fényszakában, 1863-ban Erdélyt illető cikkeinkért hónapokig tartó sajtóperünk vala. S innét van, hogy midőn tegnap a „Pesti Napló“ban Erdélyt illető vezércikkkel találkozánk, önkénytelenül ezt gondoltuk:

„Infandum collega jubes renovare dolorem.“

Tebát az erdélyi kérdést a „P. Napló“ a napi discussiók körébe vonta.

Nem találunk többé komoly okot, miért vonakodnánk résztvételről is hozzászólani.

Miként a magyar kérdés minden részleténél, úgy az erdélyi kérdésben is nem nebezíteni, hanem könnyíteni óhajtanók a magyar kormány helyzetét, olyannak tartván ő Felsége magyar kormányának jelenlegi fejét, a kit őszintén támogatni, a nyilvánosság minden férfának hazafini kötelessége.“

A „Pesti Napló“ fennemlített vezércikke itt következik, a mit azonban csak kibagyásokkal közölhetünk.

„Minekutána felséges Uralkodónk tulajdon szavai után már azon kételkedünk sem szabad, hogy a pesti országgyűlés bova-hamarabb összehívatik, nem tartjuk szükségfelettinek az unio kérdését pár szóval hirlapilag fejtegetni.“

„Mellözve ezúttal régi tiszta törvényeinket, melyek szerint Erdély Magyarországnak kiegészítő része és szent István koronájához tartozik, ugy azt is, hogy 1848 előtt is a magyar király volt Erdélynek törvényes fejedelme; mellözve még azt is, miszerint az unio törvényesen összehívott országgyűlések által alsóított s a törvényes király által maga rendin szentesített törvényeikké által van kimondva, és még 1848-ban, mindjárt a törvények szentesítése után, tényleg és valósággal életbe lépött; jelenleg csak is azon phasisát kívánjuk fejtegetni az unio kérdésnek, mely az 1860-beli octoberi diplomával kezdődik.“

„Ezen legfelsőbb diploma 1. §-a azt tartja, miszerint a törvényhozási, változtatási és előlési jog ő Felsége és utódai által csak is a törvényesen összehívott országgyűlések közreműködésével

fog gyakorolhatni; ugyanazon diploma 3. §-a pedig, hogy az országgyűlési tárgyak, a magyar koronához tartozó királyságok- és országokban előbbi alkotmányuk értelmében alkotmányosan fognak eljáratni, ugyszintén a csakugyan october 20-án kelt, és b. Vayhoz intézett legfelsőbb kéziratban az áll, miszerint ő császári és apostoli királyi Felsége a magyar királyság alkotmányos institutióját viszon életbe lépteti, melyek által a jogfolytonosság elve nézetünk szerint el van ismerve.“

„Fájdalom, ezen szép reményekkel kecsegtető kinézések a február 26-iki patens megjelenése által megzavartattak, mert ezen páteas több oly tárgyakban, melyek a b. Vayhoz intézett legfelsőbb kéziratban országgyűlési revisiora és tárgyalásra utasítottak, tényleg rendelkezik; a minék tulajdoniuk azt is, hogy Erdély, az 1848-beli I. és II. kolozsvári, és VII. pozsonyi törvényeikké rendelkezése ellen, nem hivatott meg az 1861-ben Pesten tartott országgyűlésre; holott az 1848-beli pesti országgyűlésen, akkori királyunk V. Ferdinánd ő Felségének ugyanazon törvények értelmében történt meghívása következtében, Erdély részéről valamint a királyi hivatalosok, ugy választott képviselők is, minden nemzeti különbség nélkül, valamint a magyarok és székelyek, ugy a szászok és románok is megjelentek volt. Nem tehetjük, hogy ezúttal azon reményünk ne fejezzük ki, miszerint a közelebről Pesten tartandó országgyűlésre, az idézett törvények értelmében, Erdély is újból meg fog hivatni.“

„Részünkről Erdély unioját, a magyar kérdés megoldásáig, nyilt kérdésnek tekintjük.“

„Ő császári és apostoli királyi Felsége az unioi illetőleg kegyeskedik mondani, hogy „miután Erdélynek a Magyarországgal 1848. évben meghatározott egyesítése teljes törvényerővel soha sem jött létre, és tetteleg azonnal szétvált, már az 1860-dik évi october 20-án kiadott kibocsátványainkban arra találtuk magunkat indítatva, hogy azt érintetlen hagyjuk, és csak Erdélyország képviselőiténél visszaállítását rendeljük el.“ Itt is tehat maga ő cs. és ap. kir. Felsége elismeri, miszerint az unio 1848-ban meg volt határozva, és tetteleg szétvált, hogy az october 20-diki intézvényeiben azt érintetlen hagyta, és csak Erdély képviselőiténél visszaállítását rendelkezett, s itt is ő Felsége nem erdélyi országgyűlést említi, hanem csak a mikénti képviselőtéről rendelkezett. — Egy más october 20-diki intézvény pedig, az 1848-beli törvények országgyűlési revisio alá véteteni rendeli, és így az unioról szóló VII. pozsonyi- és ennek következtésével egy, az erdélyi országgyűlés eleibe terjesztett, regia propositio nyomán keletkezett I. és II. dik kolozsvári törvényeikké is a magyar országgyűlés revisiojára vannak utasítva.“

„A pesti országgyűlésbeaz intézett 1861. júl. 21. kelt kegyelmes rescriptumban továbbá akként kegyeskedett ő cs. és ap. kir. Flge nyilatkozni, miszerint az unio mindaddig, valameddig Erdély nem magyar ajku lakói, nemzeti érdekeit az unio által vesélyeztetve lenni látják, és mig az őszbirodalom érdekei és kívánalmai biztosítva nem lesznek, kivihetetlennek tartandó; minekutána azonban a magyar kérdés megoldásakor, valamint a nem magyar ajku lakosok, ugy az őszbirodalom érdekei is minden bizonynyal elegendőleg biztosítva lesznek, e részben sem fog az unio létesítésének semmi akadály utjában állani. — Nem merjük ugyan, mint bizonyost állítani, hogy ez most mindjárt a legelső magyar országgyűlésen létesülni fog, előbb-utóbb azonban mindenegetre meg kell hogy történi, mert Erdély öállólag nem állhat fenn.“

„Ő cs. és apostoli királyi Felsége az említett 1861-beli júl. 21-iki kegyelmes rescriptumában azt is határozottan kegyeskedett nyilvánítni, miszerint atyai szívtől távol fekszik azon gondolat, hogy a szent István koronájához tartozó országok, a monarchia többi részébe belé olvasztassanak; minekutána tehát ő császári és ap kir. Felségének nem szándéka Erdélyt az örökös tartományokba olvasztani, nem marad egyet hátra, mint Erdélynek Magyarországgal szoros egyesülése.“

„Az ezen fejtegetésben fölemeltt fejedelmi szavakra és ígéretekre támaszkodva, azon meggyőződésben állunk, miszerint a magyar kérdésnek a birodalom mindkét részét kielégítő megoldása alkalomával, a törvényesen meghatározott unio is létesülni fog, s azáltal Erdély jövője alkotmányos uton biztosítottatik stb.“

E cikket Erdélyből, Felső Fekér megyéből kitűnő állá-u férőu írta, s a „Pesti Napló“ azt jegyzi meg, hogy nem ért a cikkíróval mindenben egyet, s igéri, hogy kifogja fejteni saját nézeteit.

A közép-birtokosság érdekében.

I.

Minden hazája sorsa felett gondolkozó honfiai mély fájdalom kell, hogy kebet elfogja: nem csak annak naponkénti tapasztalataért, hogy a kisebb birtokos osztály napról napra inkább közeledik a vég elpusztuláshoz anyagilag, melyből fájdalom a szellemi süllyedés is következik, hanem azon naponként több-több meggyőződést szerethető tudatért is, hogy bármerre néünk, ezen bányat-homlok rohadó anyagi- és szellemi alábbszállást a közép osztályu birtokos osztálynál gátolni, annak elejét venni, vagy attól megmenteni ez időszert semmi móddal nem bírunk. S ha ezen szomorú jelenségnek egyik oka, bizonyára az ő akaratonkon kivüleső körül ményekben is keresendő, ugy máfelől csalhatatlanul az is egyik fő oka, mert közép-birtokos osztályunk, talán hazánk elszigeteltségénél fogva is, nem tudja magát a változott világ viszonyokba beilleszteni, s leg-többnyire csak a feudális idő-korból megtanult s rá is ájított mód szerint gyakorolja egyedüli jövedelem forrását, mezei gazdaságát, s azon bitben, hogy a talán változható politikai viszonyokkal ezen általa egyedül tösmert és tanult móddal felelgetheti anyagi állapotát, magát máról botaapra ringatva azon szomorú tapasztalatra ebredez: hogy bár mekkora is szorgalma, bármily nagy mértékben is gyakorolja az eddig megszokott életmód nélkülözéseit, jövedelme kevesebb kiadásánál. Pedig bármely rászászni-re változának is politikailag hazánk ügyei: az egyszerű ál, hogy a mostani mező-gazdasági kezeléssel a közép-osztályu birtokosnak csalhatatlanul tönkre kell jutni, mert az őszi s tavaszi gabona-termeléssel, melyre a közép birtokos osztály jelenleg egyedül szoritkozik az ugyanezen gabona-nemeket termeszto földnépével a versenyt kiállani soba sem lesz többé képes mert p. o. egy 100 holdas birtokos szembe 10 földészszel, kik 10—10 hold földmivelésével a terület és termény mennyiségbe vele alpari állanak, soba sem lesz képes azon tiszta jövedelmet kibozni, a melyet azon 10 földész; már csak azért is, mert a földész maga s családja csaknem semmi készpénz kiadása nélkül mivelik földet, mig a földbirtokosnak ez tetemes pénzadó-zájába kerül, s ha ezen felvett arányt mentől fejebb sokszorozzuk, annál nagyobb hátránba fog állani a birtokos tekintetben a földészszel szembe, innen magyarázható azon jelenség, hogy mig egy szorgalmas és józan-életű földész a földmivelés után sorsához képest napról-napra vagyonosotbá válik, az ugyan oly szorgalmat kifejtő közép-földbirtokos napról-napra szegényedik; s mi lesz ennek, ha így marad, mathematikai következtése? az, hogy a közép-birtokos osztály elenyészik s azzal el az anyagi mód, és azon nevelésbe részesítetni a jövő nemzedéket, mely nélkül puliszkája és booskora lesz talán nagyobb részének, mert ha így megy, eljöhet az idő, hogy egy részének bizonyára mind a kettő egyszerre nem lesz meg, a szellemi mivelés, mely leki kenyer, s mely nélkül nincs többé szabad nemzet, szabad ország, bizonyára biányozni fog.

Más utra kell tehat térni a közép birtokos osztálynak, ha fenn akar maradni, oly utra, melyen őt a földész a versenytől kiszorítai nem tudja Nem szándékom itt tagosításról, földhitel-bankról, vasutakról, piac-keresetről szólni, ezen tárgyak eléggé meg voltak és vannak vitatva, és mi az eredmény? papírra írt malasztok ezek, melyek mellett, mig azok teljes használatba lépethetnének, az erdélyi közép-birtokos osztály ma holnap ugy jár, még pedig — s ez a szomorító — csalhatatlan bizonyossággal, mint a mescheli cigány lova, mely ha még csak egy nap él vala, szépen megtanult vala élelmi szerek nélkül is életét fenntartatni.

Hogy egy jövedő mit szül, s abban a jövőben miképp találja fel magát az addig még egészen el nem bukott közép birtokos osztály, az a jövő titka, s máról szólva azok csak hypothesisek lehetnek, de segítni ma kell, s mig pedig addig, mig van kin, melyrendezve igénytelen bitem szerint csak egy mód van, s ez: a mindenki által hozzáférhető kisebb öszegű részvényekre alapítandó társulatok alapítása az ország lehető legtöbb vidékein azon célra, hogy egyelőre borral, gyapjával, bőrkökkel nagyban kereskedést üzzenek.

A közép-birtokos osztály felmentésére mitsem használnak a szebbnél szebb, hasznosabbnál hasznosabbnak állított hirlapi cikkek, ezek, fájdalom hogy tény, legnagyobb részétől ezen osztálynak nem is olvastatnak, s ha igen is, mi az eredmény? legfőkébb annyit, hogy azt mondja: mind szép biz ez, hasznos is lehet, de nincs módom rá, hogy gyakoroljam is, mert szegények s mi több a gyakorlati alkalmazásba tudatlanok, járatlanok vagyunk; halljuk ugyan bibe-bóba, hogy

ez a gróf vagy az a báró így vagy amúgy mi-vel szövegét, ilyen s olyan hasznos szöveg-faj-
kat szerzett, s ilyen gulyája vagy jubirtmája van;
de nekünk azt utánozni nem lehet, könnyű ne-
kik, mert urak, s módjuk van rá; s ezzel
more patrio neki esik, a ki esik, de ezen eset is
mind inkább ritkul a vármegyéken, mert a kisebb
birtokos kényelmesebbnek találja, vagy mert már
a szükséges igavonó marhákból is kifogyott, a még
el nem adott egy néhány földjét részbe való mi-
velésre a földeseknek kiadni, s veti az öszi s ta-
vaszit, hogy majd aztán adja el a szeszgyárosok-
nak olcsóbban, mint a menyiben neki áll.

Kül- és belföldi levelezés.

Belső-feladv. július 10.

A „K. Közlöny“ 78-dik számában kegyesked-
vén a nagy-selyki gyógyszerész, Szenci Gábor ur
sajnálkozását nyilvánítani, hogy a balásfalvi író ur
több oly egyénekkel lehet közelebbi ismeretségbe,
kik a szeszt nem gyógyszernek használják fel, ha-
nem hogy megrészedjenek; legyen meggyőződve
a gyógyszerész ur, ha léteznek is olyan ivópajtá-
saim, úgy tőlök minden bizonyára oly goromba írás-
modort nem tanulhaték el, a milyennel önek tet-
szett nekem felelni; de mely modor igen szembe-
tűnőleg mutatja, hogy önek tyukszemére léptem.

Ön felelője végen bevallja, hogy magam is
elismertem, hogy a gyógyszerésztársaiban igen is kell,
hogy szesz legyen, de egyet uram kifejezett, hogy
a gyógyszerészeknek mindent tarifá szerint kell árul-
ni, azt pedig a „K. Közlöny“ olvasó közönségével
csak nem akarja elbitetni, hogy ha tarifá szerint
is, de oly jó italt árul, hogy ivópajtásaim még ké-
szek felemelt ár mellett is csoda-szeret venni, mint
olcsóbb árban a fogadóból, vagy ön egy oly tarifá-
fának van birtokában, melyet nem az orvosi, ha-
nem a szeszgyáros facultása adott ki; nemkülönben
azt is ki tetszett felelője, hogy a gyógyszerészek-
nek csak is nagyon ártatlan szereket szabad or-
vosi rendelet nélkül árulni, hogy a szesz éppen az
ártatlan szerek közé lenne sorolva, nem képzem.

Mintán ön bevallása szerint is egyes egyének-
nek is árul annyi szeszt gyógyszer képében, hogy
meg-megrészednek, úgy ön bizonyára csak is az
emberek iránt való szeretetből árulja szesz-
gyógyszerét ily nagy mértékben, mert azon titok-
nak van birtokában, vagy is jobban mondva, fel-
fedezője, hogy ezen túl sem a víz, sem a zsemle
bor gyógyítási mód nem fog többé divatos lenni,
hanem csak is a szeszszel való gyógyítási mód,
mely mindennemű betegségeket meggyógyít. *)

Hazai intézetek

Kolozsvári lóversenyek 1865. Tudva
van, hogy a császárdíjak feltételei változatlanul min-
dig ugyanazok, s nevezési zárnappal augusztus 1-sője
van kitűzve; mindamellett bátor vagyok figyelmeztet-
ni az érdekelteket, hogy nevezéseiket úgy az el-
ső osztály 500 aranyos, mint a második osztály 300
aranyos császárdíjra augusztus 1-sőjén déli 12
óraig alólrthoz beküldeni mé tőztassanak.

A többi nevezési zárnappal szeptemb. hóra esik.
A részletes program, mely az egylet részé-
ről kitűzendő többi d j újbóli aláírása, s biztosítá-
sa előtt megállapítható nem vala, folyó hó 25-kén
mindenesetre ki fog bocsátatni.

A lovaregylet választmányának minden tag-

*) Ezen tárgy lapunkban ezennel be van fejezve.
Szék.

TÁRCSA.

LINCOLN ÉLETE.

rövid kapcsolatban az amerikai háborúval.
Dolgozva legújabb francia kuttók nyomán.

(Folytatás.)

Lincoln az Ohio- és Wasbachon.

Ritkán történik, hogy valaki durva, veritékes
munka által meggazdagodjék. Lincoln sem gyűjtött
nagy mennyiségű dollárt, mint ősei. Nem keresé a
szerecsent a fukarságban, s nem helyezteté az ál-
talános boldogságot az arany tömkelegében. Nem.
Lincoln csak függetlenségre vágyott. Tudta, hogy
egy szabad Amerikában, egyedül a szegénység
kényszerítet valakit lemondani szabadsága egyré-
széről, s magát valamely tekintély alá rendelni.
Tudta, hogy az egyesült államokban nem levén
cseh-rendszer, a kar és akarat könnyen kamatoztat-
ható tőkék. Ezért elhatározta elhagyni az őt erdőt,
s belépni a mivel világba. Közvetítőt választott az
élet szükségessége és a függetlenség között. Hájó
lett az Ohio- és Wasbachon. E nagy folyamokat
résztint lisztzállító hajón, résztint tutajon hajózva,
a valódi angol sax nem vesztegeté el idejét. Pol-
gártársaihoz hasonló tevékenység szelleme nem ragad-
taték el tulságos álmadozás s a buja természet
vizsgálata által. A művésznök látása nem gyújtja
lángra az amerikai gyarmatos értelmét. A „Yankee“
nak szójárása: „ne légy rajongó, mint a keletiek.“
Ezen népek mindenkifelett gyakorlatra van szük-
sége. Lincoln igyekezett az időt hasznosítani, nem
pedig megölni. A hajón utazván, olvasott.

ját van szerencsém meghívni a f. hó 25-én d. e. 11
órákor a casinóban tartandó ülésre.

Kelt Kolozsvárt, jul. 16-án 1865.

Halmágyi Sándor,
lovaregyleti titkár.

Különfelek.

— A bécsi februaristák — írja a „Debatte“
— kénytelenek lemondani Horvátországhoz kötött
reményeikről. Annál inkább látszanak kapaszkodni
Erdélyhez. A „Botschafter“, melynek szében leve-
lezője régóta rosz hírben áll, már néhány jajve-
széklő felkiáltást regisztrált onnan. Az erdélyi ma-
gyar lapoknak kétségtelenül megvan az az érde-
mük, hogy azon körök hangulatát, melyeknek kép-
viselői, photographiai hűséggel tükörzetik. Maguk-
tartását nyugalom jellemzi, s részvételtjes figyelem
az erdélyi nem-magyar lakók iránt. S mégis a
„Botschafter“ azt a naiv dolgot regéli, hogy a nem-
magyarok gondteljesen néznek a közel jövő elibe,
s hogy nem hiányoznak jelek, melyek arra mutat-
nának, hogy az 1848 óta ismert régi történet fogja
ismételni magát. „Schmerling megbukott ugyan —
így végzi a „Botschafter“ — de azért a szászok és
románok mégis változatlanul, s sziklakeményen fog-
nak ragaszkodni Austriához, mint ezt 1848 óta tet-
ték, s jogaik és nemzetiségük iránybani holmi
„magyarische“ sértések ellenében Austriánál fognak
oltalmat keresni. S mi reméljük, hogy Austria nem
fog minket a pocsolóban hagyni.“ — Erre a „De-
batte“ röviden azt jegyzi meg: „A „Botschafter“
célja Austriát mint Magyarországtól külön, s mint
utóbbi felett álló valamit tüntetni fel. Azonban Aus-
tria Magyarország nélkül nem létezik, ez utóbbi
amannak lényeges kiegészítő részét képezi, s nem
lehet Austriánál Magyarországgal ellen keresni oltal-
mat. Ezen Austria és pártjai felett mint az összallam
eszméjének hamisítatlan kifejezése és megtestesü-
lése áll az uralkodó, s az ő igazságszeretete leg-
főbb biztosíték arra nézve, hogy minden elnyomási
kísérelt, bárki ellen legyen intézve, épp úgy hiúsul,
mint megbínsult a bécsi februaristáké Magyarország
ellen.“ — Egyébiránt, így végzi a „Debatte“, mind-
azoknak, a kik az erdélyi viszonyokról elfogulatlan
s önálló ismeret akarnak nyerni, nem lehet eléggé
figyelmükre ajánlani az ottani lapokat.

— „Kövessük a magyarokat!“ Ki hinné, hogy
a „Botschafter“ a Schmerling lapja ez, mely így
kiált fel! E lap, mint mondja, kénytelen elismerni,
hogy a magyarok az utóbbi 4 év alatt mesterileg
ügyes politikát folytattak. A magyar nép — egy-
mond — el kell ismerünk, nagyon helyes politikai
ösztánnal bír. 1861-ben megkísérelték rohammal és
sürgéssel nyerni meg azt, a mit autonom állami
létnék neveznek. Azonban mielőtt látták 1861 vé-
gét, hogy ezen küzdési methodus nem vezet célra,
rögtön visszavonultak, s felölték a türelmes passivi-
tás öltönyét s aztán támogatni kezdik az ó-conser-
vativeket. stb. E cikket bővebben ismertetendjük.

— Schmerling urnak s cabinetben mara-
dása lehetetlenség. Ezt m g az „O. D. Post“ mond-
ja, s a lehetetlenséget hosszabb cikkekben magya-
rázza, jóllehet ugymond Schmerling maradása iránti
hírek oly körökben is szárnyaltak, a hol az ember
több érettséget tenne fel.

— A „Botschafter“ a lap élén röviden je-
lenti előfizetőinek, hogy f. h. végén megszűnik. Már
csak el íbetjük, hogy a Schmerling-korszak napja
védkép letűnt.

— Ö Felsője 16-dikán reggel visszaérkezett
Bécsbe.

— A felségárulásért 3 évi súlyos börtön-fog-

Philaréte Chasles írja: „Az amerikai iroda-
lom nemzeti jellemű, tanácsadó, képző, változó, idő-
szaki, napi és jövőt alkotó, tudakozza, vizsgálja a
jelent, s nem kíván időközöket a teremtésre. Ebben
a különbségesség, zaj és fény minden üres tért be-
töltenek. Itt minden mozgásban van, minden halad
és átalakul. A classicus író basonló a szobrászhoz,
ki a jövő számára emlékoszlopot farag, de az
amerikai irodalom villany telegraph, melynek köte-
lessége az új képet és eszmét hirtelen átültetni.“
Az irodalom ezen neme hatalmas elősegítője a nem-
zeti tevékenységnek. A lapok mennyiségeik és ol-
csóságai által behatolnak a társadalom minden ré-
tegbe, beavatkoznak a politikai életbe, s tele-
vannak azon polgári hévvel, mely nem engedi a
„Yankee“-t a közöny hinárijában elmerülni. Egy ily
természetben növekedés az ismeret vágyát ser-
kenti föl.

Lincoln ösztönözött tudásvágya, segítettve
a könyvek olcsósága által, tanulmányozni kezdé
országai politikai és kormányzási elveit. S midőn
a jövő államférfia a lizztel terbelt hajót vezényelte,
nem feledé ki köréből az amerikai alkotmány
„codexét.“ Értelme érelődve, hajlandóvá lett a
gondolkozásra.

Ekkor Lincoln már férfit vala.

Lincoln mint földmérő, favágó, fűszer-
árus, iskola-tanító és ügyvéd.

Lincoln figyelmét magára vonta az elemi mér-
tan is. Ezen tanulmány foglala el egy ideig szelle-
mi képességét. A gyakorlatra termett lángész, csak-
hamar megérté mindazt, mi a könnyebb mérésre
megkivántató. A „Yankee“ kimondva azon szót,
mely sorsa fölött határoz, nem ingadozik, hanem
bátran halad, hová határozata vezet. Lincoln bizo-
nyos alapot szerezve, igyekezett tudományát hasz-

ságra itélt Kober Károly, az ismert nevű prágai
könyvkereskedő fia, kinek elítélését ö Felsője f.
évi január 12 kztől kelt legf. elhatározással kül-
tőztetott, hogy az 6 hónapon át elkülönített helyen
fogolykép letartóztatván, egyszersmind czélszerű ok-
tatásban is részesítették, mult szombatn reggel
szabadon bocsátott, s anyjának lett átadva. Kober
Károly a házi lelkész által a vallásánból s kül-
lön tenitő által az gymnasium harmadik osztálya,
melyet előbb látogatott, tanfolyaiból nyert oktatást
s anyja által előbb intézkedések nyomán, a ke-
gyesrendi gymnasiumba, amott a vizsgálatra ve-
zetetett.

— A „Szegei Híradó“nak írják Holdmező-
vásárhelyről: A felosztalt városi törvényszék ügy-
darabjai, tömördek hátralékokkal és egy üres be-
tétí pénzárval a mult héten vették át a tekintetes
megyei küldöttség által. A betéti pénzeket illetőleg
nagyszerű sikkasztásoknak jöttek nyomába, minek
következtében néhány tisztviselő le lön tartóztatva;
azonfelül a tanács minden szavazatképes hivatal-
nokának vagyona hatósági zár alá vétetett. A hiá-
nyok igen magas összegre rugnak, de még egészen
tudra nincsenek.

— A párisi magyar egylet volt jegyzője je-
lentést küldötte be a „Vas. Ujság“-nak, mely sze-
rint távollevő honfitársaink egylete innen hazulról
nem nagy támogatásban részesül. Könyvtára mind-
össze is csak 20 kötetből áll, s a megküldött lapok
száma is csekély.

— A folyó hó 11-diki fiemei választás után
Sgardelli ottani polgár a választókhoz beszédet
intézett, melyben a többi között a következő pas-
sus fordul elő: „Hasztalanul vélik némelyek, hogy
ohajaink és törekvéseink azok, melyek 1848- s
1860-ban voltak. Mi azt akarjuk, hogy Ma-
gyar- és Horvátország kettős ország-
gyűlése Fiume képviselőinek részvéte mellett ha-
tározzon jövő sorsunk fölött, azért kívánjuk,
hogy követeink mindenelőtt Horvátor-
szágnak Magyarországgal való egyesülé-
sére szavazzanak.“

— Az „Agramer Ztg.“ jelezvén az örömet,
mely a horvát választásoknál az ellenzék győzel-
mei fölött nyilatkozik, kérdi: „Mire való e nagy
öröm? Mióta a Schmerling-ministerium megbukott,
s Majláth magyar kancellár lett, a dolgok na-
gyon megváltoztak. Majláth ur conservatív, de ez
csak azt bizonyítja, hogy annál inkább magyar. A
magyar korona integritása — Horvátország és Erd-
ély, ezek a jutalmak, a melyekért küzd.“ S végül
színtén a Magyarországgal való union ellen agitál.
A fiemeiek patriotizmusa ellen is kikel a fönne-
zett lap: „Ha a magyar országgyűlésre kellett
volna követeket küldeni, egy nesso no sem fordul
elő; ez az „A. Z.“ naiv vallomása.

— (A prágai sajtóperek.) Prága legújabb
sajtópereiről is lett nevezetes. A „Nar. Listy“ azon-
ban legújabbban azt jelenti, hogy az illető prágai
törvényható ág utasított, hogy az 1861 óta tár-
gyaltatott összes sajtóperek okiratait Bécsbe felte-
rjessze. Hir szerint elreudeltetett az í, hogy a tár-
gyalás alatt levő sajtóperek függőben maradjanak.
Midez a sajtó ügyekben terjedelmes kegyelmi
tény előjelének látszik. S mint hogy a viszonyok
s szerint nem lehet fölteni — ugymond a „Presse“
— hogy ehhez a kezdeményezést a lelépő minis-
terium tette meg, az új ministerium pedig még nem
működik, s így az illető utasítást nem is adhatta,
az legfelsőbb nélyről eredettnek látszik. S így ez
által is megvalósul ama, e napokban jelentett hír,
hogy jelenleg sok fontos ügy közvetlenül a csász.

nosítani s bátra kiálta fel „Gohead“ (előre). Mern-
ők lett Senigianionban. Állapota jobbra fordult, s
a súlyos terhek könnyebbültni kezdettek. De az
1857-iki pénzváltás a birtok értékét csökkentette;
mely miatt a földadás és esere megszűlvén, jöve-
delme is semmivé lett. Élelem-forrásai kimerültek
s egy napon kénytelen volt eladni mérnöki eszközeit.

Imé Lincoln ismét szegénység és nyomorra
kényszerülve. De a félig vad élet, melyben előbb
mint „pionnier“, később mint az Ohio és Wasbach
hájósa élt, megerősíté izmait.

Valóban, hogy a nevelés eredményteljes és tö-
kéletes legyen, szükség, hogy az a gyermeki böl-
csőben kezdődjék. Hogy egész embert teremthes-
tünk, kinek physiszai és erkölcsi tehetségei összban-
zásban álljanak; a fejlesztést, nevelést, mint Ster-
ne mondja: „ab ovo“ kell kezdenünk. Ha talán
Lincoln egy gazdag polgár fia lett volna; vagy va-
lamely oly rendszerű fegyelem alatt növekedett vol-
na, mely a testi erő megsemmisítésére van irányoz-
va: a szellemi kincseket, kedélye vidámsága elvesz-
tésével s élet-tartalma egyharmadának fölaldozásá-
val kellett volna megvásárolnia.

Lincoln hatalmas egészségben lévén, egy per-
czig sem habozott, ismét megkezdeni egykori élet-
módját. Karja szokva vala a fejszeforgatáshoz, ke-
zébe vette azt s csapása alatt megrendültek az új-
világ erdőinek óriás fái. Majd mint kézműves al-
kalmazást talált a Mississippin Orleansba merő gőz-
hajón. Mint erdősz neány évvel, a folyamoni vándor-
lás újra fölserkenté lelkében az olvasási vágyat.
Takarékossága következtében könyveket vásárolt s
szabad idejét tanúással tölté. De földmérői hivata-
la alatti rövid gazdálkodása annyira megkedvelté
vele a független életet, hogy nem sok idő múlva az
óriás vizeket odahagyva fűszerész lett Decaturban.

cabinet által döntetik el, s hogy ez nton több poli-
tikai színezett per abba-hagyása is elrendeltetik.

— A magát ideiglenes cigány vajdáknak ne-
vező Kaldarás János és társa Száva Mihály bihar-
megyei szunyogdi lakosok a magyar kir. udvari
kancelláriához egy folyamodványt nyújtottak be,
melyben Magyarországon egy cigány vajdaság
felállításáért esedeznek. E sajtászerű folyamodást
elintézés végett a magyar kir. helytartótanács-
hoz küldötte le.

— A „Kalanz“ című tudományos folyóirat
mult hó 18-án megjelent 9-ik számával megszűnt.

— Abd-el-Kader szombatn ezennel érkezett meg
Párisba, s a vasuti indóházban azonnal a császár
egy segéde által fogadtatott. Hogy vajjon az arab
emir, kit III. Napoleon fejedelmi kitüntetésekkel hal-
moz el, Algirban politikai szerepre van-e meghivat-
va, mint azt némelyek hiszik, a legközelebbi jövő
majd megmutatja. A „fogatlan sivatag-herceg“, mint
egy lap nevezi, egyelőre azon kitűtetést élvezi,
hogy nyomról-nyomra kísérik a francia táviratok.
Abd-el-Kadernek 10 személyből álló kísérete van,
3 nejét beszámítva, kettőt, kik már nagyon korosak,
otthon hagyott. Konstantinápolyban az 57 éves emir
kevéssel ezelőtt egy csoda-szépességű, 16 éves cser-
kesz leányt vett, kibe nagyon szerelmes. E fiatal
leány Párisban valószínűleg nagy feltűnést tesz. A
szultán az emirnek az új osmanic-rend nagy sza-
lagját adta utra. A becsület rend szalagját Abd-el-
Kader a damascusi mézárásoknál tanusított nemes-
szivűsége által érdemelte ki, hol elhatározottsága ál-
tal több száz keresztény családot mentett meg a
mohamedán csöcsélek gyilkolási dübe elől.

— Mily nagyszerű leendő a drezdai dal-
tűnnepele, a batáridő közeledtével mindinkább ki-
tűnik. Már Amerikából is érkeztek meghitelező irat-
ok a milvanke-dalegylet képviselői részére. A ki-
rály és György hg. szintén megígérték az ünnepele-
ben részvételüket. A pompás dalszövetségű lobogó 23-
kán bontatik ki. 24-én (hétfőn) lesz a nagy disz-
menet, mely három főreszből álland, mindegyik osz-
tály élén egy vezető lóbaton s osztályonként 7-7
zenekar mint kíséret, úgy; hogy 800-1000 énekes-
re egy zenekar esik. A menet a Victoria-szállodá-
nál fog összpontosulni, honnan az ünnepele piacára
indul. A menet fénypontját az Altmarkt képezendi,
hol az ünnepele bölgyei és a czéhek zászlókkal fog-
ják tüdőzni. Némely sajátos jellemző jelenetekben
sem lesz hiány; az óriás-begyi dalára mellett egy
10 emberből álló hegyi- és pásztori sipe zenekar 4,
10 láb hosszú fa sippjaival. A felajánlott szabad la-
kások száma oly nagy, hogy minden nem szász
énekes magán-házaknál lesz elhelyezve. A lakosság
szivességéről szép bizonyoságot tesz azon körülmény,
hogy a plaueni tűz-örség önként ajánkozott az ün-
nepele napjain minden Drezdába vezető utakon ket-
tős posta-vonalt képezni s lámpákkal ellátva vezé-
relni az énekeseket. A szomjuhozók számára 80,000
disz serleg áll készen. Az ünnepele csarnokban 150
szolga fogja a vendégeket ellátni. E csarnokban 8
sör osztogató hely lesz; 3 nagy buffet hideg ékek-
kel s egy csomaggal. Készlettel beszerzetett 1100
font hamburgi fűtölt bus, 560 font kolbászozemű,
1800 darab sonka, 1500 font caviar, 1500 veder
táblavaj, 2000 font konyhavaj, 60,000 db tojás, 10
tonna háring, 12 darab sweiczi sajt, 12,000 zsemle
naponként, 2000 font kenyér naponként, 25 öör-
hátsónegyed naponként, 100 boruyuzomb napon-
ként. Vegül említendő még, hogy s a lámpálya 21-
kén külön kéjvonatot rendez Brtnből Bodenbachig
féláron, leszállással minden állomáson.

Ö mindig vágyott magásra emelkedni, s a folyto-
nos olvasásból merített tudományt gyermekek taní-
tására fordítá. Szóval isko'a tanító lett. Tanítványai
lelkébe csepegteté azon józan vallásos elveket, mi-
ket ő atyától tanult. Viágos ész és tiszta előadás-
sal adta elő azon jogos és nagy eszméket, melyek
rövid pályáján dicsőséget alkottak. Megtanítá tanít-
ványait az alkotmányi főpontjaira s megmagyarázta
mi a polgári jog és kötelesség.

A kik Lincoltot tanultak, ma büszkék lehet-
nek tanítójukra. Az iskola-tanító az ügyvédől Amé-
rikában csak a törvénykönyv tömörsége választja el.
Lincoln — tanulván hazája törvényeit — könnyen
átgorta e távolágot. A véletlen megsegíté őt a ta-
nító ezékből az ügyvédi íróasztalhoz lépni. Első-
ben egy ügyvédi irodában talált alkalmazást. Munká-
ja és kitartása által mély jog-ismeretet szerzett.
Megalapítá jog-tudori hírnevét, s nyájás modora ér-
dekes jövedelmet szerzett számára. A kis Decaturt
elhagyva Springfieldbe ment, hová követte hírneve
s kitüntetett irodájú ügyvéd lett. Lincoln ekkor 26
éves volt, (1837) s hivatalát Sevart társaságában
folytatta.

Imé az egyszerű polgár önkakarata, ösztöne és
nemes nagyra vágyó indulata által, hírneves ember
lett, kire Illinois pörlekedői örömmel bizák ügyei-
ket. Hírnevét, mely őt a politikai-életbe vezette iga-
zán megérdemelte. Itt kezdődik Lincoln nagyszerű
élet-történelme. Ezután már az eddigiéktől merőben
különböző dolgok élén látandjuk, De Lincoln nem
változik, léptei és érzelmei ugyanazon irány-
ban maradnak. A munka, nyomor, quakerizmus és
tapasztalás belőle tökéletes férfit faragtak. Készen
vala magasztos pályájára. (Folytatjuk.)

Politikai hírek.

Austria. Bécs, jul. 14. Biztos források után írják a „P. Lloyd“-nak: „Azon határozott tényről értesülök, hogy az új cabinet — a pénzügyministert is ideértve — teljesen megalakult és képes minden pillanatban előlépni. A személyeket illetőleg persze a legszigorúbb titok őriztetik. Bizonyosnak tekintik, hogy az illető kinevezések mindjárt a Felsőház visszatérte után ki fognak hirdettetni. — Oly körökben, melyekben a kinevezési ügyek állapotát ismerők, meg vannak lepelve, hogy a tárkok kinevezése még nem történt meg. Felteszik, hogy ez szintén a Felsőház visszatérte után bekövetkezik. Priviczer titkos tanácsos activ szolgálatban fog maradni, és valószínűleg a helytartótanács közvetlen vezetését veszi át, miután jelenlegi állását a 61-ki korszak egyik politikusa és hivatalnokja fogja betölteni. A mi a 19 főispán kinevezését illeti, ugy az szintén be fog következni, és a hosszabb idő óta kész sorozatban csak kevés változtatás történt volna. — Ma a magyar államférfiak ismét tanácsokra fognak összejönni, melynek tárgya a független levő politikai kérdés lesz. A közelebbi múlt korszak benyomásai és észleletei után nem lehet csodálni, hogy 47-esek fogalmával megjelölt férfiak álláspontja lényegesen közeledett a 48-asokhoz és a ministerialis kormány alakjához azok között több határozottan ragaszkodnak.“

Angolország. London, jul. 6. A „Morning Post“ az angol választási mozgalmakról elmélkedve a bécsi ministerválságot a Magyarországot is érinti cikkében. A cikk rövid tartalma következő: „A porosz „Staatsanzeiger“ egy beszélgetésről szól, mely 1864. évi jun. 1-én Augustenburg hg és Bismarck ur között fordult elő. Ezen beszélgetésből kitetszik, miszerint Bismarck éppen nem nagy öröme arra győződött meg, hogy a hg Poroszországot követeléseinek ellenszélülvén Austria segítségébe vetette bizalmát. Ezen idő óta már egy egész esztendő telt le, s azon találkozást a porosz „Staatsanzeiger“ éppen akkor hozza fel, midőn Austriaiban igen fontos ministerválság következett. Be-
Austriaiának ugyan lehetetlen, hogy valami különös érdekében álljon Augustenburg jelölése a hercegségek uralkodójának; azonban mégis alapos okai lehetnek azon óhajására, hogy a hercegségekre vonatkozólag elvállalt kötelezettségeitől szépszerével megmeneküljön, s Magyarországot felé hajló politikája, a melyet Schmerling, ha következetes akar maradni, a magának nem vallhat, arra van számítható, hogy a Poroszországi szövetség értéke alább szállítassék, s Mensdorf gróf állása, a megkezdett alkudozások folytatásában erős bízottság. Elhamarkodás lenne az Austria és Magyarország közötti kiegyezés rovására már most nagyon sokat építeni, s szint oly kevésé lehet tulságos számításba venni a természetnyekkel oly dúsan megáldott Magyarország természetes forrásainak kifejlesztését, mindaddig, valámig oly kormány alatt áll, a mely inkább stratégiai, mint kereskedelmi nézpon-
tokat tart szemé előtt a vasutak építésénél. Az mindazáltal tisztán áll, miszerint a magyarok, a kiknek csak névszerűtlen függetlenségűt kellene megválniok, az ingadozó Austria támogatása által saját anyagi érdekeiket határozottan előmozdíthatnák, a politikai előmenetek árán. Itt Angolországban kimondhatjuk azon nézetet, miszerint ha Austria csupán kereskedelmi érdekekkel akarja foglalkozni, időjártával nem maradoának el egyéb módosítások is: s hogy ezen oknál fogva a magyarokra nézve kívánatosnak kellene lenni, hogy fogadják el a lehető legjobb egyezséget. Utóljára mégis ki kellene vívniok szabadságukat nagy kiterjedésű segédcsé-
közök által. Austria pedig azok között, Magyarországot segélyével képes lehetne Németországban a szabadelvű rendszabályokat megbizósítani s megszállhatná Velencze feletti uralmát. — Egy szóval: az osztrák birodalom támpontja Magyarország. — Másfelől meg nem fog örökké uralkodni Poroszországban az erőhatalom rendszere, s nagy részben innen magyarázható a porosz nép nyugodt esendes magatartása. Csak az a kár, hogy más államok nem akarnak hasonló nyugodtsággal várni a jövő kebelében rejlő eseményekre, és kiváltképen Austria nem, a mely Poroszországgal versenyt küzd a Németországban vezérsereplés felett. Mig Bismarck azt állítja egész hideg és üdöggel, hogy Schleswig-Holsteinné nézve legjobb lenne, ha Poroszországba bekebelezetnénk: Austriaiban attól tartanak, miszerint könnyen kedve kerekedhetnék Poroszországnak más államokat is részesíteni ezen jótéteményben. Poroszország s Németország ellenen nem nézhetik azt közömbösen, ha Austria központosítja erőit. Rettenetes hatalom volna Austria, egyestíten és okosan kormányozva. A császár bizonyára tudja méltányolói a Berlinnel folytatott alkudozást egész nyomakosságá szerint, s a birodalmi tanácsnak és Magyarországnak adott engedelmeyei a császári ház politikájának bélyegét viselik homlokukon. Valámig azonban Austria az olaszországi várnégyszögre veszegeti erőinek nagy részét, s erkölcsi befolyásának becsét a Vatikánnal szőtt eselszövények által conkitatni engedti, Poroszország fog az általános rokonszenvek felett uralkodni, melyeket még mostani ministeriumának politikája sem képes töle elidegeníteni.

Stanley l. Derby gróf fia a conservatív párt vezértagjai közé tartozik, s annál feltűnőbb

volt Kings Linn-ban tartott beszéde, melyben Palmerston és Russell se nem dicsérte, se nem gyálázta. Gladstoneról pedig a rokonszenv és tisztelet kifejezéseivel emlékeztek meg. Egyebek közt azt mondá, hogy elég fáradságunk jár Európa zsarnokainak egyik kezökkel koronájukat szoritani fejököz, a másikkal meg a trónhoz kapaszkodniok. Azonban ezt csak úgy mondá, mint azon elvének támaszát, hogy nem kell más nemzetek dolgaiba avatkozni. Szerinte a világon nincs oly hatalom, mely Angliát megtámadni kívánna; a franciaik császára jobb barátja Angolországnak, mint bármely előtte volt uralkodó vala, még Lajos Fülöp-nél is jobbnak tartja Napoleont; a francia nemzet pedig jóval alább hagyott katonai dícsárváival; Oroszország és Amerika belmozgalmak s alakulásai által több évre megkötötték kezeiket; a venezuelai mozgalomba, s a németországi egyesülésbe, Angolországnak nem hivatása beavatkozni; mind-ezeknél fogva tehát nem látja át, hogy miért ne szállíttatnának jóval alább az országos költségek, és miért ne lehetne különféle költségű javításokhoz fogni. Jellemző a lord beszédjére nézve az, hogy a szabadelvű lapok egész terjedelmében közölték, a conservatívek meg csak rövid kivonatokban.

Franciaország. Páris, jul. 13. Franciaország újabb fázisairól az európai congressus érdekében, a „Nordd. Allg. Ztg.“ részéről történt nem éppen kedvezőtlen fogadtatás folytán, még többet beszélnek; Poroszország hajlandóan mutatkozik és orosz részről valószínűleg szintén nem fognak ellenkezni, miután semmit sem akarnak tenni, mi Franciaországra nézve kellemetlen lenne. Így az itteni orosz követésné is kétértelműleg járnak el. Hogy Napoleon császár minden alkalmat fel fog használni, miszerint eszméjét elfogadásra ajánlja, ismert szívóssága és kitartásánál fogva várható. Azonban még semmiféle tárgyalásokat sem kezdetek. Hogy az itteni külügyi hivatalnál a kérdés fölmertülését szívesen látják, határozottsággal lehet állítani, miután nyereségnek tartják, ha e fontos tárgy fölötti vitatkozás ismét élénkebb lesz. A „Nordd. Allg. Ztg.“ nyilatkozatából kitűnik, mennyire szétágaznak a bécsi és berlini cabinetek törekvései. A „Constitutionnel“ holnap egy cikket fog közölni, melyben nem fogja ugyan megerősíteni, hogy újabb tárgyalások vannak folyamatban, azonban mégis ki fogja nyilatkoztatni, hogy a congressus eszméjét előbb-utóbb valószínű kell. A börzére a congressus hírek tegnap és ma kedvező benyomást gyakoroltak.

Olaszország. Florenz, jul. 9. A Spanyolországgal alkudozások az olasz királyság elismerését illetően a legjobb folyamatban vannak és az elismerés minden esetre még a jövő választások előtt fog megtörténni. O'Donnell tábornagy az itteni kormánytól némi felvilágosítást kívánt azon politikára nézve, melyet Olaszország bizonyos kérdéseket illetően követni szándékozik: Lamarmora erre azt felelte, hogy nincs oka felvilágosítást vagy biztosítást nyújtani. Olaszország politikája az utóbbi évek alatt elégségesnek tekinthető, hogy azon pontokra nézve felvilágosítson és megnyugtasson, melyek Spanyolország kérdésszökeidését előidéztek. E feleletet a spanyol kormány megnyugtatónak találta. — Pallavicino elbocsátását benyújtotta volna. Emlekezhetnek olvasóink, hogy egy megintésről volt szó, melyet a kormány a tábornokhoz juttatott azon szigorúsága miatt, mely méltán idézte elő a polgári hatóság ellenállását.

Az „Opinione“ szól az osztrák hadsereg tékelábra állításáról Velenczében és Dalmatiában, s azt hiszi, hogy ez talán célszerűvé teszi az Apennineken túli olasz hadtest újabb leszállását is. — A turini „Gazz. del popolo“-nak írják Florenzéből: Egész bizonyossággal állíthatom, hogy van valaki a minsteriumban, ki a legényesebb diadalnak tekintendé, ha az új parlament elé egy Austria és Olaszország közötti kereskedelmi szerződést terjeszthetne.

Németország. Frankfurt, jul. 13. A Londonból elterjesztett congressus-hírek még az a legújabb versio járult, hogy Frankfurt már ki van jelölve a congressus helyéül, s hogy a ministeri conferentiákhoz az európai uralkodók bécsi-congressusa fogna sorakozni szintén Frankfurtban. Jól értesült körökben az egész congressus-hirt csak politikai csapnak tartják, melynek tap gatózásai által Napoleon császár congressus-eszméje bizonyos czélokra felmelegítették, és a mely korántsem Franciaországból nyújtott ki.

A „Bresl. Ztg.“ bécsi levelezője írja: Egy idő óta Bismarcknak teljességgel nem szolgál mivelünk semmiben a szerencse; a csavarok, melyekkel minket igyekszik megpibánni a hercegségek kérdésében engedelmeyégre, csak javunkra szolgálhatnak, arra ösztönözvén Austriát, hogy szedje össze magát végre valabára, térjen ki régi hagyományos kerékűségéből, hogy német álláspontjának fenntartása érdekében más irányban fordítasson arcot. S valóban csodálatos, hogy Poroszországban annyira félreismertik, mily ropant becsét kell helyezni Austriának a német szövetség irányában állásában; a mit Lombardia feláldozásával is bebizonyított 1859 ben. Az Olaszországnak a vám egyleti államok általi elismerésével való fenyegetőzés

gondolkozóba ejte bennünket; s végre kiűtötte a hordó fenekét az a papir sárkány, a melyet most a „Nordd. Allg. Ztg.“ a congressus végett fölrepiített. Az utóbbi eszmét illetően bátran elmondhatni, hogy Schmerling ur már szerencsétlenebb gondolatra nem is vetemedhetett volna, ha minket akar vele riasztgatni; mivel nemcsak azt tudjuk itt bizonyossággal, miszerint Austria meg van róla győződve, hogy Anglia vonakodék Napoleon amatervébe beleegezni; Napoleonnak pedig, a kiról azt tartják, hogy a congressus-tervet csak a lengyel kérdésbeni visszavonulásának fedezésére használta alárczkén, eszé-
ágában sincs azon eszméjét fölmelegíteni; hanem azt hallani, hogy olyan fölfelezéseket lehetne tenni, bizonyos Bismarck-féle ajánlatokra nézve, a melyek Francia- és Olaszországot illetően teljességgel nem kedvezőek lennének, ha hogy Austria hajlandó volna a hercegségek bekebelezése tárgyában több engedelmeyéget tanúsítani. Még arról is bírnak itt jóformán tudomással, hogy egy berlini ministeri tanácskozásban a schleswig-holsteini kérdés felett, igen komoly határozatok hoztak volna Austria ellenes szellemben, — alig egy héttel a császár pesti uja előtt, — mely adat különös figyelembe veendő. Ezen összevissza zavart hírek, melyek akár igazak, akár nem, itt hívőkre találtak, Austria, Olasz- és Franciaország közötti közeledést idéztek elő, melyet a birodalmi tanács soba se lett volna képes eszközölni, és a mit kiválólag Bismarck urnak köszönhetünk. Miután ugyanis Vegezzi római küldetése s O'Donnell jegyzéke, és Poroszországnak a kereskedelmi szerződéssel való ijesztgetése után kénytelenek let-
tünk megvallani magunknak, miszerint rövid idő mulva Austria egyedül fog állani az olasz királyság el nem ismerésével; ennél fogva nagyon szívesen hallgatott meg Napoleon barátságos ajánlatai, arra nézve, hogy miképp meckülhetnénk ki ezen binárból, s hogyan bozható ki egyuttal őt is, egész becsülettel, mint a zürichi szerződésben részes egyik felet, kellemetlen helyzetéből. A Thuleriak cabinetje jót akar állani azért, hogy Victor Emmanuel fogja tenni az első lépést, s Bécsben formaszerint elismerendi a toskanai hg és a modenai hg jogait, a miot azok a zürichi szerződésből kifolynak; s egyszersmind kívánni fogja ama békeszerződés re-
visióját s ezzel elismerendi Olaszországot abbéli kötelezettségét, hogy a császári ház enen két tagjának kárpótlást adjon előadadott s már vissza nem szolgáltatható igényeikért. Tehát csakugyan Bismarck annak a szerzője, hogy jelenleg Bécs és Florenz között a legjobb kilátás van az összeegyezkedésre; s a „Köln. Ztg.“ állításával ellenkezőleg éppen most van legfőbb fokon a feszültség Berlin s Bécs közt, és pedig nem csupán a két minister személyét illetően. Manteuffel tbk kinevezetése Schleswigbe jelentett már itt, de ezen notificationa még nincs válasz adva, minél fogva a tbk nem is mütahajja be magát legújabb minőségében a császárnál, a ki egyébiránt jelenleg Ischlben mulat.

Ujabb. Páris, jul. 16. Abd-el-Kader három hónapig marad Franciaországban. A napokha Plymouthba érkezett a „Magenta“ és „Flandre“ két páncélos fregatte, meg az „Ariel“ águnaszád. Az osztrák „Friedrich“ fregatte-nak ma kellett volna oda érkeznie. A hajóhadit ünnepélyre Austria, Spanyol-, Porosz-, Svéd-, Törökország s Portugalia küldnek jármiveket, leginkább gyakorló hajókat. Nigra lovag atyja halála következtében elutazott Olaszországba. Limát és Perut erősítik a fölkelők ellen. Corfejo alelnök számkivettett, hűtlen elpártolása miatt. Florenzi hiteles tudósítások erősítik, hogy a választások befejeztével a Ratazzi-ministerium fog az ügyek élére lépni. — Lamarmora nem látszik hajlandóan Spanyolország előbbi eljárását ignoralni. — Mexikóban a washingtoni kormány egy ott eladott separatista hajó kiadását követeli.

Itt tökéletesnek tartják a szakítást Austria és Poroszország között.

Londonból választási kihágásokról jöttek tudósítások, melyek a gyáros keületekben fordultak volna elő, s a melyeknél katonaság nyomta volna el a vérengző összeütközéseket. — Délame ikai tudósítások szerint Bolíviában és Ecuadorban forradalom ütött ki.

A spanyolországi helyzet nagyon aggasztónak mondatik, úgy, hogy legközelebb bekövetkezendő catastrophiától lehet tartani. Az osztrák császár és porosz király össze-
jövételéről szóló hírt itt alaptalannak tartják.

— Hamburg, jul. 15. A „Börzenhal-
le“ bécsi levelezője írja: Bécsben már tisztában vannak a felett, hogy Austria porosz részről mindentől tarthat, de jót nem remélhet.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Julius 19 kén: 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 75.15. — 5% Metalliques 100 frt 70.10. — Bank-
résztvényi 796. — Hitelettelési részvényi 200 forint 177.30. — London 10 ft st. 100 frt 23 1/2 kr 109.60. — Ezüst 107.25. — Cs. kir. arany 5.24 1/10. — 1860. kölcsön 91.70.

T. és felcős szerkesztő DOZSA DÁNIEL

1353. sz. 1865.

A Torda városi műkedvelők által az Aranyos folyó mellett „Széchenyi liget“ nevezett alatt alakított sétátér költségeinek segélyezésére folyó 1865 dik évi június hó 11-dik napja estvéjére színelőadás rendeztetvén, az előadás az irt czélra 33 frt 50 kr o. é. tisztajövedelmet eredményezett, miről annak felmondása mellett, hogy a társulat feladatánál tizte jótékonyczélú több előadásokat rendezni, és ezen feladása létesítése körül ernyedetlen szorgalmat is tanúsít, a társulat nemes elhatározása iránti méltányos elismerés kifejezése mellett, a végett azon kérméssel értesítjük, hogy lapjának „Különfélék“ című rovatában közzétételt tenni szíveskedjen. Nemes Torda város tanácsától.

Tordán június 17-én 1865. *)

Szigethi Sándor, Veress István,
h. főhadnagy. jegyző.

Felvilágosítás a „repezettermelőkhöz“ ozimü felszólalásra.

Mennyiben a mult számban megjelent közlemény a gazdasági ügynökséget is érinti, felbiva érezzük magunkat tapasztalatunkat közleni.

A gazd. ügynökség, hogy a repezettermelők érdekeit előmozdítsa, mindjárt kezdetben a repezére figyelmet fordított. Azonnal meggyőződött, hogy az, mit az igen tisztelt ur állit, mintha a két olajgyár az itten termelt repezét feldolgozhatná, nem áll; tehát a fűlölségre piacot indultunk keresni Könyvvezetőnk Bécsig küldöttük ki, de mert Erdélyben a repeze apró, és minőségére nézve különböző részletekben jön eladásra, eöleleges vásárt formulázni nem bírtunk. Belementünk tehát a saját risiconkra vásárlásba, a pesti börzei árfolyamban bizva, három forint különbséggel fizettük a repezét. És mi lett következése, az, hogy a midőn az első 400 köböl repezék felérkezett, a mennyi sensal vevőt szerezni nem bírt, mert a pályaudvar raktáraiban százazerekre ment a megtolult repezék mennyisége, mi egymáson csakbamar megromlott. Erre az ügynökség egy embert küldött fel, a vége mégis a lett, hogy az ügynökség — mint ezt ki tudjuk mutatni — repezéje egy részét azon áron adta el, mint azt Kolozsvárt vette, tehát vesztette a teljes fuvarbért.

Ezen tapasztalat előrebocsátása után azon felvilágosítással tartozunk a repezettermelő birtokosság irányában, először:

hogy a pesti börze árfolyama oly ideális szám, melyet az erdélyi repeze, alig fog, főleg mert kellően tisztítva még nem közelíthet meg; másodsor:

hogy azon résznek, mit a helybeli olajgyárak fel nem dolgozhatnak, tehát Pestre kell hogy vándoroljanak, egyszer hordoznia kell a fuvar és zsákokat, másodsor a Pesteni átszállítást, a sensariát, s mert a pesti vevő is tovább adja, annak raktára költségét, s mert hitelben adja, pénzének kamatját.

A dolgok ily állásában tegyük egy számítást éppen a felszólalás alapján; vegyük, hogy Pesten a repeze készpénzért 13 frt o. é., mit azonban 12 frt 50 kra o. é. kell szállítanunk, mert kis mennyiségben jövő árúért, minthogy egyforma nagyobb mennyiséget keresnek — többet kapni nem lehet, s kísérsé meg bárki, hogy ennyit sem kap. Ebből ha lejjő a számítás szerinti 2 frt 48 kr o. é. fuvar-költség, marad 10 frt 2 kr o. é. Kérdjük már most, hogyha a repezét, mint ma is, a vevők 9 1/2 — 10 forint fizetik Kolozsvárt, arányban van-e a leheő nyereség a kiadott pénzzel, az elromolhatás, és jól el nem adhatás risicojával, s a hozzá kellett zsákok, mellékes munkákra kívánató apró költségekkel?

E szerint a baj nem a felküldésre vevő haszonkeresésében, hanem a vasut hiányában van.

De azért a repezettermelésre még sem panaszkodhatunk. Tegyük egy kis számítást. Egy hold repeze megad 8 12 köbölt; de vegyük 10 re. Tiz köbölök ára 9 1/2 forintjával 91 frt. Tegyük, hogy fele legyen mivelhetési, biztosítási költség, még akkor is marad egy holdról 47 frt 50 kr tiszta haszon, mit semmi termékünkkel elérni nem lehet. A mellett nagyban és korán el lehet adni. Szóval, a kereskedelmi növények és magvak termesztése nem háládatlan.

A gazd. főügynökség már tavaly is felszólította a repezettermelő birtokosságot, hogy adja át repezétét bizományba, s 20 kr. köbölről provisio mellett, zsákokat ad, felküldeti, eladhatja, s a kapott credeti árt kézhez szolgáltatja. Egyébaránt az egyenes felküldés is mindenkinek nyitva áll.

Még csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy visszaélések ellen felszólalni lehet; de az ár nem lehet felszólalás tárgya, mert az eladónak szabadságában van ott, és annak adni el repezétét, hol és kinek tetszik. A gazdasági ügynökségnek az idén is szép mennyiségű repezére van szüksége, s azok, kik tavaly és az idén a gazdasági ügynökségnek adták el repezétiket, ezen ügynökség felállítására, s eljárására felől alig hiszszük, hogy méltánylással ne emlékezzenek. Hogy a felszólaló másodrangú repezéjeért 9 1/2 forintnál többet mi sem ajánlhatunk, az nem a mi hibánk.

Kolozsvárt, jul. 18. 1865.

A gazdasági főügynökség.

*) Közlése esetleg késett ekkorig.

Szerk.

BÉCSI BÖRZE július 17-én 1865.

Table with columns for 'Adott ár.', 'Tartott ár.', 'Elsőbbségi kötvények.', 'Részvények.', 'Váltók (devisek) három hónapra.', 'Pénznekem.', 'Záloglevelek.', 'Földterhelvények.', 'Sorsjegyek.' and various financial entries.

Á t n é z é s e
a kolozsvári levél- és szekérposta indulásának s érkezésének.
Indul a levélposta:
Magyarhonba és külföldre naponként déli 12 órakor.
Erkezik a levélposta:
Magyarhon- és külföldről, névszincint: Bécsből, Pestről, Kaszáról, Szegedről, Temesvárról, Aradról, N. Váradról naponként 2-3 óra tájban.

A Biasini gyorskocsi indul:
Kolozsvárról Nagy-Váradra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton déli 11 órakor.
Nagy-Váradról Kolozsvárra, hétfőn, szerdán, pénteken vasárnap, a vonat érkezte után.
Erdélyi piaci árak:
Beszterce június 27. 360-360 220 - 104 340 12
Brassó jun. 30. 414 168-248 296-244 160-158 280 14
Dézs 20. 360-340 210-190 - 90-80 270-240 11
K. Fejérvár 24. 278-270 180-174 - 120-120 120-216 12
N. Enyed 29. 400-350 220-206 - 106 266 12
M. Váshely június 29. 336-326 280-260 - 120-90 124-200 12
N. Enyed 29. 336-326 280-260 - 100-90 220-200 12
Szamosújvár július 3. 320-280 200-160 - 164-160 240-230 12
Szászváros június 24. 350-340 220-210 - 120-100 360-200 12
Sz. Régen 22. 400-360 220-200 - 187-173 293 14
N. Szeben 13. 427-373 227-227 - 110 300 12
Sz. Udvarhely 23. 370 200 - 110 300 12
Torda július 1. 346-294 205-200 160-150 106-100 112-205 10

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.
647-1865. (220) (3-3)
Arverési hirdetemény.
Sz. Udvarhely város tanácsa, mint törvényszék által ezennel közhírré tétetik, miszerint nemes Udvarhely város közelében szombatfalvi határon lévő ugynevezett szejke nevű fűrőd nyilvános árverés útján a többet ígérnek 1865. augusztus 14-én d. e. 9. órakor a város tanácsi termében el fog adatni, kikiáltási ár 1000 frt. o. é. s a hozzászólani kívánók kötelesek annak 10% bánatpénzül az árverezés megkezdésekor letenni.

NEM HIVATALOS.
(221) (2-2)
Haszonbéri hirdetemény.
A kolozsvári ev. ref. főtanodának gyermek-vásárhelyi részlegéből, inaktelki, pányiki, gesztrágyi, m. gyermekmonostori és m. valkói tartozékaival, folyó 1865-dik évi Sz. Mihály napitól 3 vagy több évre, haszonbérbe adandó. A jóság áll: Gy. Vásárhelyt díszes udvarház, gazdasági lak, cselédház és gazdasági épületek, dísz- és gyümölcsös kertekből, 230 hold szántó, 97 hold kaszáló. Inaktelkén 30 hold szántó és kaszáló, Pányikon 143 hold kaszáló és legelő, Gy. monostoron egy belső kocsma-ház, 22 hold szántó és 39 hold kaszáló, Gesztrágyon 54 hold legelőből, Gy. Vásárhelyt benn a helységben van két kocsma-ház italmérsi joggal, 10 curialista zsellér, a nagy országút melletti Franzi-féle vendégfogadó, Pányik felől egy kis kocsma-ház. A m. valkói közös havasi jövedelemből 3 telek utáni osztalék. A gy. monostori erdő, legelő és kocsma jövedelemből 13 telek utáni illetőség. A haszonbérletnek adatik évenként 20 rövid öl tüzifa és átveszen 315 kis véka őszeit. Béreni kívánók az ígért bér összeg 10% magokba rejtő lepecsételt ígervényeiket (Offer) folyó 1865-ik évi augusztus 27-ig adják be jóság felügyelő Filep Sámuelhez (Kolozsvárt b. királyterez gr. Bethlen Domokos-ház) hol részletesebb felvilágosítást is nyerhetnek, valamint a haszonbérleti kötvél tartalmával is megismerkedhetnek.

(216) (2-*)
Tisztelettel tudatjuk a t. cz.
repczetermelő
urakkal, hogy repczét az idén is szintén vásárolunk és a lehetőségig a legmagosabb árt fizetjük.
KISS TESTVÉREK,
olajgyár tulajdonosai.

(217) (2-3)
Haszonbéri hirdetés.
Gróf Bethlen Farkas urnak Bonyhái uradalma:
a) Bonyhán 941 hold 141 öl szántó, 263 hold 1170 öl kaszáló, 209 hold 1272 öl legelő, 10 hold szőlő, tagosított birtok, 39 hold gyümölcsös, 988 hold 1033 öl erdő.
b) Bernádon 158 hold 1511 öl szántó, kaszáló, legelő.
c) Oláh- és Szász-Lászlón 283 hold 1355 öl szántó, kaszáló, szőlő és erdő.
d) Leppenden 153 hold 489 öl, legelő, szőlő és erdő.
e) Csáváson 119 hold 1445 öl, legelő, szőlő és erdő.
f) Dányánba 169 hold 441 öl kaszáló, legelő, szőlő és erdő.
g) Szász-Örményesen 144 hold 269 öl, erdő és egy pataki malom.
h) Haranglábán 149 hold 1442 öl, erdő.
i) A Küküllőn az Oláh-szent-Lászlói és Felső-kápolnai határon két 4-4 kövű Küküllői lisztelő malom.
k) Bonyhán, Oláh-szent-Lászlón, és Leppenden kirekesztőleges, Bernádon, Csáváson, Dányánba, Kund, Sz. Örményes és Szász-Szent-Lászlón határnaphoz kötött kocsma-jogok.
l) 166 kinyert és elbékelt szegődményeseknél évenként 4918 tenyeres nap-számok és
m) a Bonyhái főjóságához tartozó, az idő és gazdaság kívánalmához alkalmazott fundus Instructussal együtt jelen év augusztus 29-én árverezés útján, helyt Bonyhán a jóság nagyságához mért többet ígérnek haszonbérbe fognak 12 egymásután folyó évekre kiadni.
Válalkozni kívánók 15,000 frt felkiáltási összeg 10% bánatpénz letétele mellett meghívotnak, azon hozzáadással, hogy az elősorolt erdők csak erdőtervény szabálya szerinti, makkolás és legelés végett adatként át, a házi faüzlet illetőleg olfának való fa jelettel ki, s hogy az egész évi haszonbérnek 6 évi összege fekvőkben, vagy állampapírokban biztosított törvényszabta módon lekötendő.
Az árverezés napjáig megláthatni a haszonbéri feltételeket, s értekezhetni alul-irttal Marosvásárhelyt.

(202) (3-*)
Fagyalt-készletek,
ércből; melyvel pár percz alatt, kevés jéggel fagyaltat lehet készíteni.
Á R A K :
1 darab fél kupás, bádoggal 9 frt 60 kr.
1 darab egy kupás, " " 14 " 40 "
1 darab két kupás, " " 19 " 20 "
1 darab fél kupás, czin kuppall 14 " 40 "
1 darab egy kupás, " " 19 " 20 "
1 darab egy és fél " " 24 " - "
1 darab két kupás " " 36 " - "
A csomagolás 50 krba számítottatik.
CSAPÓ SÁNDOR, Kolozsvárt.

Babos Sandornak óra raktára.
Belmonostortozca 192 szám alatt.
Ajánlja a n. érdemű közönség figyelmébe a nagy és szép választékban ellátott mindenféle óra-raktárt a gyár minőségében vagy szabályozott járművel egy évi jó állás mellett árjegyzék szerint. A gyári minőségű órák darabja 2 firtal olcsóbb.
Genfi zsebórák:
Ezüst henger (Czylinder) órák 4 és 8 köben másodpercz jármű és a nélkül 12 egész 16
dt o " 2 fedélle 4 és 8 köben 16 " 18
Ezüst horgony órák 15 köben 18 " 26
dtto " kettős fedélle 22 " 26
dtto " angol szerkezett 25 " 34
dtto " remontoir horgony kettős fedélle 28 " 55
30 " 45
Arany női és férfi henger órák 30 " 45
dtto női és férfi henger órák kettős fedélle 48 " 55
Arany horgony 15 köben, románcz és gyémánttal 50 " 80
Arany férfi horgony órák 15 köben 45 " 75
dtto férfi horgony órák 15 köben kettős fedélle 55 " 180
Ezenkívül ajánlja nagy vázáték mindenféle bécsingá- aranykeretű és schwa-zwaldi fali óráit; különösen pedig vállalkozik mindennemű órák javítására egy évi jóállás mellett, ugyszintén becsel őcska órákat; megkereshető levél útján, hol is az elszállítás utánvétel mellett eszközöltetik. (157) (1-12)
A n. érd. közönség kegyes pártfogásába ajánlja magát. BABOS SÁNDOR, órák.

(218) (3-3)
Alólt tisztelettel jelenti a t. cz. gazda közönségnek: hogy megkezdte a
Repcen, Gomborka, Kőmény és Lennmag
nagybani vásárlást,
a termények minőségéhez mért illő árban.
Kolozsvárt, július 13-án, 1865.
TAUFFER KÁROLY, kereskedő.

Aranyér.
(104) R. F. DAUBITZ-féle liqueur, (5-*)
gyógyszerész Daubitz R. F.-ól Berlinben.
Hálairat.
Tekintetes úr! Mintán folyó évi február óta csekély időközökben önnök Daubitz féle növény-liqueurjét használtam, s rendkívül jó hatását magamon megpróbáltam, kötelességemnek tartom, önnök köszönetemet írásban kimondani, mivel liqueurje nálam mindent megiegt, egészségemet és életbátorságomat visszaadta. Rendkívül makacs hámorroidális bajom, egybekötve fő- és hátgerincz fájdalommal, étvágyhiánnyal, általa végképpen megszűnt, míg az előtt, dacára minden szernek és orvosiasnak csak rosszabbult. Hogy növény-liqueurje nagyob köben is érdemelt bizodalma szerzek, kérem e fényes eredményt nyilvánosságra juttatni.
Bécs, decemb. 21., 1864.
Fikentscher Anna,
pénztárnokné, Leopoldstadt, Antungasse. 7.
Nőm régóta émelgyésben és rossz léthben szenvedett, s különösen reggel erős nyálfuladása volt, egy, hogy gymra már egészen elgyengült. Önnök ismert növény-liqueurjéből két palackz használatá után, e betegség mártetemesen enyhült, s remélem, hogy még néhány palackz használatával nőm egészen helyre lesz állítva. Legforrobb köszönet bécses találmányáért.
Gudlacken, aug. 12., 1864.
Stallausz, molnár.
Valóilag egyedül C. A. Daubitz által kaphatni, Bécs, Herrengasse 6. s a megbízott raktárakban. Kolozsvárt és Dézszen: Tauffer József, Szászvároson (Broos) Némethy W. urnaknál.
Egy palackz ára 1 ft. o. é.

Haszonbérbe
adandó a Kabos Gergely M. Gy. monostori és Kis kapusi birtoka, a jövő 1866-ik év Szentgyörgy napjától kezdve, de az őszeit vesétt előre is értekezhetni a tulajdonossal óvári 249 sz. alatti szállásán Kolozsvárt. (219) (2-3)

(207) (3-3)
HIRDETMEY.
Alólt tisztelettel tudatja mindazokkal, kiknek fogakra szükségök vagy fogfájdalmuk van, hogy lakása július közepétől október 7-ig Segesvár lesz
GROSS KÁROLY,
fogorvos.

(224) (1-12)
A t. Szülékhez!
Komoly figyelemre.
A tisztelt közönség, gyermekei egészségü állapójának megszerzése és a megöveinek fenntartása tekintetéből, az általam feltalált és kiállított birtok birtosú „Gilisza csokoládét“ óhajtván megszerezni, e törekvésében — már többször — hamisítva utánozt készítménnyel lón rászédetve.
Ezenfógyva figyelemretem a t. közönséget, sziveskedjék ez ügyben bővebb tapasztalás szerzése tekintetéből, egyezzen tőlem megrendelni, a mely alkalommal, a küldeményhez csomagolva nyeredő utasító könyvecskekből, egyebb hasznos tapasztalatokon kívül, tisztelt bizonyos név jégzke is átnehetők, kiknek száma mintegy 300 ra rug, ezeknél saját készítményű „Gilisza csokoládém“ mindenkör kapható. De ily helyekről is csak azon szeleket állatok jót, a melyek göngyöleken sajátkezű név aláírásom lón lenyomatát viselik.
E figyelemretem szükséges volta kittoik a többi közt, különösen ez alábbi levélből is.
T. Krőczzer Ágoston urnak Tokajban!
Ura-ágodnak bizonyosan jól fog esni a tudósítás: hogy „Gilisza csokoládéjank“ hatása csodálatos, nagyszerű volt. Es csakugyan sajoalatos volna, ha önnök titka, időjártáva nem kerülne a nyilvánosság elé, mert dacára a vegyszer nagyban előre haladásának, az utánott, „Gilisza csokoládé“ az önéhez semmi tekintetben sem ba onlítható. Megkülönböztetett mély tisztelettel.
Jászka-Brajinán (Horvátországban),
január 20-án, 1865.
WIESNER HUGÓ m. k. földbirtokos.
A megrendelések posta útján utánvéttel törtenhetők, 1 darab 20 krért, (csak nálam egyedül 6 darab 1 forint)

Kolozsvárt kapható: Schütz Károly urnak, és könyvecskeben jégzett (Erdélyországban) több t. Birományos urnaknál Nem különben saját természetmennyű TOKAJI ASZUBOR is.
KRŐCZER ÁGOSTON s k.
gyógyszerész Tokajban.